

5G en gezondheid

VGGM webinar 5G
29 juni 2020

Manon Vaal
Team Milieu en Gezondheid
Milieu-en-gezondheid@VGGM.nl

30-6-2020

1

**De zorgen over 5G
lijken te groeien
Is 5G een risico voor
gezondheid?**

De angst voor straling van zendmasten leeft weer op met de komst van 5G

30-6-2020

2

Gezondheidseffecten elektromagnetische velden

Biologisch effect => tijdelijke verandering, geen schade

Gezondheidseffect => geen compensatie, wel schade

Bewezen effect: opwarming van het lichaam =>

Blootstellingslimiet ICNIRP voorkomt gezondheidsschade

Andere gezondheidseffecten =>

geen wetenschappelijk bewijs, geen oorzakelijk verband

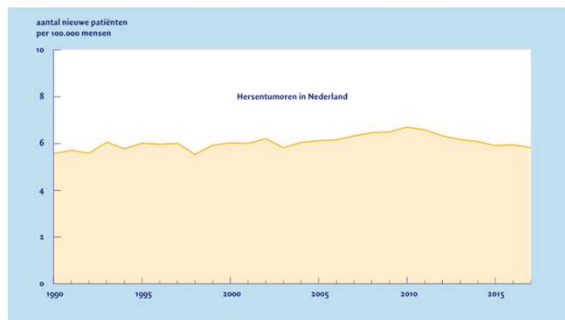
30-6-2020

3

Effecten op lange termijn

- Kanker: wel aanwijzingen maar over geheel geen bewijs

Verhoogde kans op
hersentumoren?

Sinds invoering mobiele
telefonie komen tumoren in
hoofd en nek **niet** meer voor
dan daarvoor.

- Onder blootstellingslimieten geen risico's

30-6-2020

4

Gaat er door 5G iets veranderen?

Blootstelling

- Meer of minder: nog niet bekend (meer bronnen, kleiner bereik, wisselende blootstelling, andere frequenties)
- Moet voldoen aan limiet

Effecten

- Straling is niet anders
- Onder limiet geen effecten

=> Vinger aan de pols

zender in huis
frequentie: 26 GHz
bereik: enkele meters

zender op straat
frequentie: 3,5 GHz
bereik: tientallen meters

zendmast
frequentie: 0,7 GHz
bereik: kilometers

Hoofd-, spier- en gewrichtspijn, hartritme stoornissen, huidproblemen, moeheid, concentratie problemen, chronische vermoeidheid, overgevoeligheid voor licht, burn-out klachten, fibromyalgie

4G > 5G
Andere soort straling!?

kanker, alzheimer, onvruchtbaarheid, ziekte van lyme, adhd

Stichting StralingsArm Nederland

INFORMATIEVERZOEK

T.a.v. College van B&W én alle gemeenteraadsleden,
Per e-mail aan secretariaat en raadsgriffie.

6 augustus 2019

Geardeerd

Ond. De V. gem. steu. del. D. Dit h. onde. over. rede. cons. Ond. uit te bezv. Gra. *1) v. *2) c. inne. *3) c. wetg. *4) v.

Graag ontvang ik van zowel College als Gemeenteraad een standpunt, zodat ik mij kan beraden op vervolgstappen. Wilt u dit antwoorden sturen naar [redacted] Alvast mijn dank.

Tekenend met vriendelijke groet,

[redacted]

- Gemeenten ontvangen een stortvloed aan vaak wetenschappelijk aandoende publicaties over de invloed van 5G op gezondheid
- Een schijnbaar enorme wetenschappelijke bewijslast tegen 5G

=> Echter: geen replicaties van eenmalig gevonden effecten in goed vervolgonderzoek, geen patronen of consistentie

7

Wetenschappelijke kennis gezondheidseffecten

Waar baseren we ons op, hoe komen we aan onze kennis

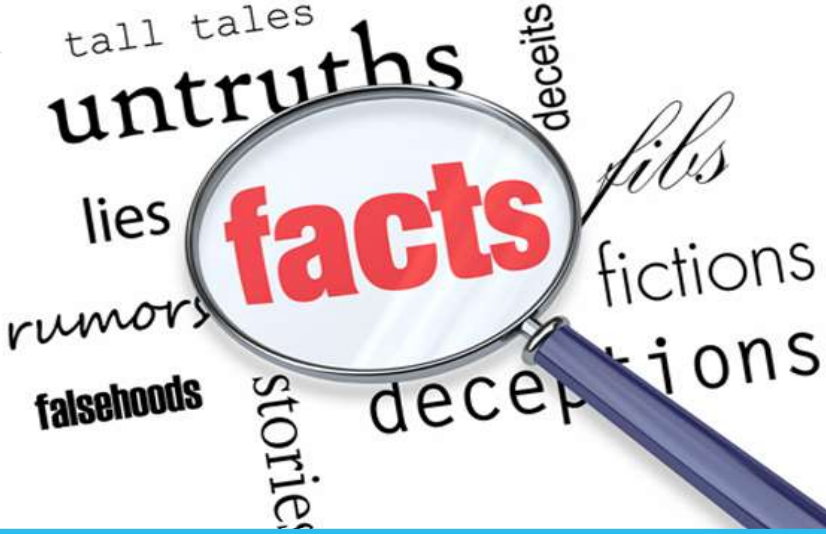
- Gezondheidsraad, RIVM
- Kennisplatform Elektromagnetische velden
- GGD maakt een vertaalslag van de informatie van o.a. het RIVM, Gezondheidsraad en het kennisplatform EMV voor gemeenten en algemeen publiek
- GGDleefomgeving.nl

30-6-2020

8

Het enig wetenschappelijk bewezen effect:
elektromagnetische straling veroorzaakt warmte

30-6-2020 9

Zorgen over gezondheid

‘Elektrohypersensitiviteit’

- Zelf-gerapporteerde gezondheidsklachten door emv-blootstelling
- Niet wetenschappelijk aangetoond
- Reële gezondheidsklachten
- Gevolgen voor dagelijks functioneren
- Wat kun je zelf doen? Blootstelling verlagen, therapie

30-6-2020 10

Andere zorgen

- Maatschappelijke trend: wantrouwen in overheid/wetenschap,
- Complot theorieën
- Internet of things => surveillance

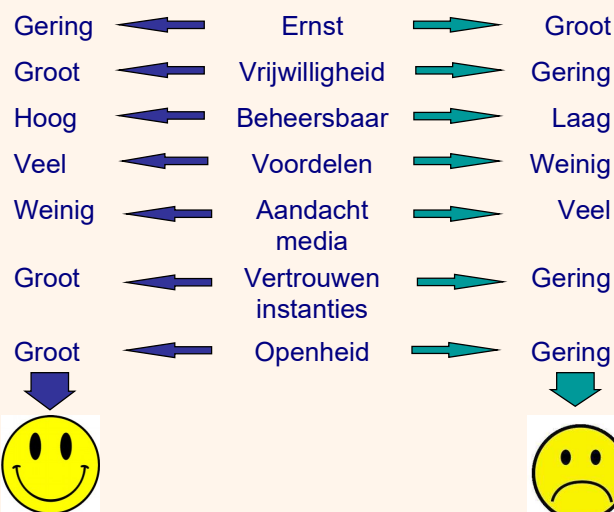

„Zou het kunnen dat het coronavirus wordt gebruikt om 5G klachten weg te wimpelen?”

30-6-2020

Wanneer worden mensen (niet) bang?

Wat te doen als gemeente?

- Basis: Uitgaan van wetenschappelijke kennis (toegankelijk maken, voorlichting, maar: niet afdoende)
- Omgaan met weerstand
- In gesprek gaan? Mogelijkheid elkaar tegemoet te komen? Bijv. plaatsing masten?
- Grotere rol landelijke overheid?

30-6-2020

13

- 5G : onder blootstellingslimiet geen effect op gezondheid.
- 'elektrosensitiviteit' kan niet worden aangetoond
- Betrouwbare informatie => Kennisplatform EMV

COMING SOON

- Deze zomer:
 - Gezondheidsraad rapport over 5G
 - Actualisatie blootstellingslimieten door ICNIRP

TAKE HOME

30-6-2020

14